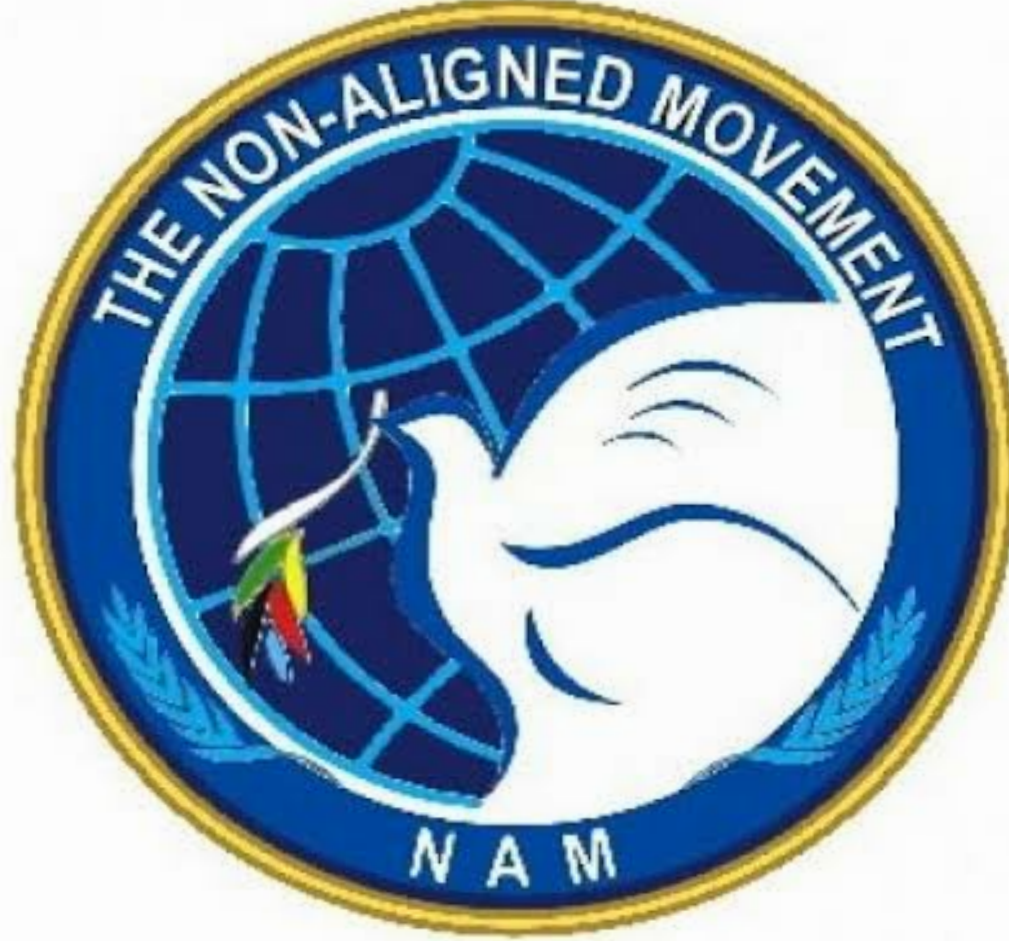

अलिप्ततावादी चळवळ

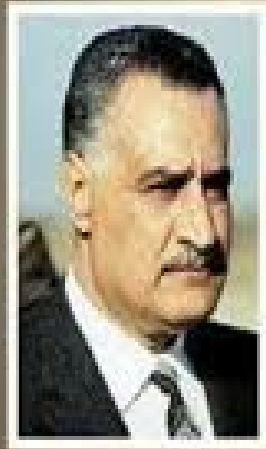
- ◆ इ.स.1961 स्थापना सरवातीला 25 राष्ट्रे आज जवळपास 120 राष्ट्रांचा समावेश.

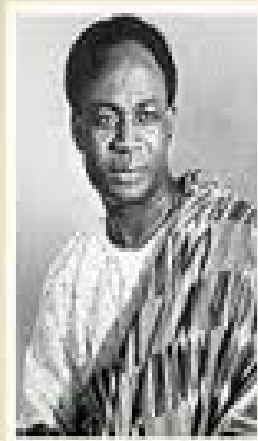
Edit with WPS Office

अलिप्ततावादी चळवळीचा उदय-

NON-ALIGNED MOVEMENT: FOUNDING FATHERS

ABDEL NASSER,
EGYPT

KWAME NKUMAH,
GHANA

SHRI JAWAHARLAL NEHRU,
INDIA

AHMED SUKARNO,
INDONESIA

JOSIP BROZ TITO,
YUGOSLAVIA

- ◆ अलिप्तता हा शब्द इ.स 1945 मध्ये प्रथमच वापरला गेला.
- ◆ इ.स 1956 मध्ये या धोरणावर एकमत झाले.
- ◆ इ.स 1961 मध्ये युगोस्लाव्हियाची राजधानी ब्रलग्रेड येथे पहिले अधिवेशन घेतले.

1966 मध्ये अलिप्ततावादाचे खालील आधार मान्य केले

- ◆ अलिप्ततावादी चळवळीतील सदस्य राष्ट्राने आपले स्वतंत्र धोरण अवलंबवावे.
- ◆ वसाहतवादाचा विरोध करावा.
- ◆ कोणत्याही लष्करी गटाचे सदस्यत्व नाकारणे.
- ◆ कोणत्याही महाशक्ती बरोबर द्विपक्षी करार करू नये.

अलिप्ततावादाचा अर्थ

Edit with WPS Office

अलिप्ततावादाच्या उदयाची करणे

1. राष्ट्रवादाची भावना
2. वसाहतवादाला विरोध
3. दोन्ही महासत्ताकडून सहकार्याची इच्छा
4. सांस्कृतीक व वांशिक पैलू
5. शांततामय विकासाच्या इच्छेतून

अलिप्ततावादी चळवळीची उद्दिष्टे

- ① स्वतंत्र परराष्ट्र धोरण निर्धारण
- ② सार्वत्रिक उद्धापासून दूर
- ③ जागतिक शांततेचा पुरस्कार
- ④ आर्थिक विकास
- ⑤ युनोला सहकार्य
- ⑥ नैतिक दृष्टीकोण

अलिप्ततावादी
चळवळीची
वैशिष्ट्ये

- विकासाचा स्वतंत्र मार्ग
- सैनिकी कराराला विरोध
- शीत युद्धाला विरोध
- युनोचे समर्थन
- वैचारिक ध्रुविकरणास विरोध
- मैत्रीपूर्ण संबंधावर भर
- कार्यक्षम नेतृत्व
- संस्थात्मक स्वरूप

अलिप्ततावादी चळवळीचे
फायदे

राजकीय स्वातंत्र्याचे रक्षण

लष्करी करारांना विरोध

जागतिक शांतता

वसाहतवाद व वंशवादाचा विरोध

शीतयुद्धाच्या समाप्ती

युनोला बळकटी

शस्त्रस्पर्धेला आळा

आंतरराष्ट्रीय संबंध व्यापक बनले

गटप्रवृत्तीचे शिकार

संधीसाधु व स्वार्थी धोरण

अलिप्ततावादी
चळवळीचे
दोष

परिणामशून्यता

पूर्वग्रह दूषित व्यवहार

विरोधाभास

परस्पर ऐक्याचा अभाव

अलिप्ततावादी चळवळीची प्रस्तुतता

तिसऱ्या जगाचे संघटन

मागास राष्ट्रांना आर्थिक न्याय

तिसऱ्या जगाच्या अस्मितेचे
रक्षण

विकसनशील राष्ट्रात परस्पर
सामंजस्य

तिसऱ्या जगाच्या
विकासासाठी

शितयुद्धोत्तर परिस्थिती

भारताच्या परराष्ट्र धोरणातील सातत्य

- ◆ वंशवाद, वसाहतवाद, साम्राज्यवादाला विरोध
- ◆ अलिप्ततावाद आणि पंचशील तत्वांचा स्वीकार
- ◆ दक्षीण आशियायी राष्ट्रांसोबत मैत्रिवर भर
- ◆ आंतरराष्ट्रीय प्रश्न शांततेने व सहकार्याने सोडवण्यावर भर

- ◆ संयुक्त राष्ट्र संघटनेला बिनशर्त पाठिंबा
- ◆ आंतरराष्ट्रीय सहकार्याने आर्थिक आणि व्यापारी विकासाला प्राधान्य
- ◆ रशिया-भारत कायम मैत्रीपूर्ण संबंधावर भर
- ◆ आंतरराष्ट्रीय शांतता व सुव्यवस्थेला प्राधान्य
- ◆ चीन, पाकिस्तान यांच्यासोबत मैत्रीपूर्ण संबंध निर्माण करण्यास अपयश

भारताच्या परराष्ट्र धोरणातील बदलाची करणे

- ◆ सोव्हिएत रशियाचे विघटन व शीतयुद्धाचा न्हास
- ◆ अमेरिकेची वाढती एकाधिकारशाही निर्माण झाली
- ◆ गॅट करार व जागतिकीकरणाला आलेले महत्व
- ◆ अरब राष्ट्रांचे तेलाचे राजकारण
- ◆ दक्षीण आशियात अमेरिकेचा वाढता हस्तक्षेप
- ◆ पाकिस्तानच्या छुप्या युद्धाचा धोका
- ◆ भारताला बलाढ्य मित्राची कमतरता
- ◆ लष्करी करारापेक्षा व्यापारी संघटनेला निर्माण झालेले महत्व

